

Handläggare
Carina Cronwall
Telefon: 0850822310

Till
Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd
2017-08-31

Lokal lägesbild av tiggeriets konsekvenser

Svar på skrivelser från Moderaterna

Förslag till beslut

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

I två skrivelser till stadsdelsnämnden uppmärksammar Lars Svärd m.fl. (M) frågan om utsatta EU-medborgare som tigger i stadsdelsområdet och/eller bor på olovliga boplatser i stadsdelsområdet. Skrivelserna utmynnar i ett antal frågor som stadsdelsförvaltningen besvarar i ärendet utifrån de begränsade uppdrag stadsdelsförvaltningen har för målgruppen och utifrån socialförvaltningens EU-teams iakttagelser och erfarenheter. Stadsdelsförvaltningen bedömer att det finns risk för att de boende upplever påträngande tiggeri som stör ordningen som ett allt större problem.

Bakgrund

I två skrivelser till stadsdelsnämnden uppmärksammar Lars Svärd m.fl. (M) frågan om utsatta EU-medborgare som tigger i stadsdelsområdet och/eller bor på olovliga boplatser i stadsdelsområdet. I skrivelsen som inkom till stadsdelsnämndens sammanträde i april 2017 ställs 6 frågor och i skrivelsen som inkom till stadsdelsnämndens sammanträde i maj 2017 ställs ytterligare två frågor. Samtliga frågor besvaras i detta ärende.

Ärendet

I skrivelserna vill Lars Svärd m.fl. (M) vidta åtgärder för en nollvision för utsatta EU-medborgare som tigger på gator och använder sig av olovliga sov- och boplatser. Med anledning av detta önskar Lars Svärd att förvaltningen utreder omfattningen och allvaret i situationen för utsatta EU-medborgare i Hägersten-Liljeholmen. Nedan följer förvaltningens svar utifrån de frågor som ställs i skrivelserna.

Ungefär hur många utsatta EU-medborgare bedömer förvaltningen ägnar sig åt tiggeri i Hägersten-Liljeholmen samt hur många av dessa bedöms vara barn eller ungdomar?

EU-teamet inom Socialförvaltningen arbetar uppsökande och besöker regelbundet de bo- och sovplatser som finns i staden där utsatta EU-medborgare vistas. De har fokus på personer som befinner sig i en extra utsatt situation, t ex minderåriga, äldre i dåligt skick, sjuka eller höggravida. I nuläget (maj 2017) känner EU-teamet till sex boplatser i Hägersten-Liljeholmens stadsdelsområde med sammanlagt ett 60-tal boende. Varken stadsdelsförvaltningen eller EU-teamet har uppgifter om hur många personer som ägnar sig åt tiggeri i stadsdelsområdet. Generellt kan sägas att gruppen utsatta EU-medborgare är rörlig och att det inte är säkert att de som bor på boplatser i stadsdelsområdet är samma personer som tigger i närområdet.

Under 2016 kom EU-teamet i kontakt med ett tjugotal minderåriga i hela staden. De flesta var i övre tonåren eller barn som fötts i Sverige. EU-teamet länkar alltid minderåriga personer till myndighetsutövande socialtjänst vid socialjouren eller stadsdelsförvaltningen.

Hägersten-Liljeholmen stadsdelsförvaltning
Avdelningen för social omsorg

Telefonvägen 30, plan 9
Box 490
129 04 Hägersten
Telefon 0850822310
Växel 08-508 220 00
Fax 08-508 22 099
hagersten-liljeholmen@stockholm.se
stockholm.se

Har förvaltningen en uppfattning om hur långa tidsperioder de tillresa EU-medborgarna vistas i Hägersten-Liljeholmen?

EU-teamets bild är att personer i målgruppen stannar i ca 3 månader i staden innan de åker hem. Många kommer tillbaka till Stockholm upprepade gånger.

Hur många olovliga sov- och boplatser för utsatta EU-medborgare beräknar förvaltningen fanns i Hägersten-Liljeholmen under 2016 samt hur bedömer förvaltningen att levnadsstandarderna och de sanitära förhållandena är för de boende vid dessa boplatser?

Under 2016 fanns sammanlagt 14 boplatser med ca 150 boende i Hägersten-Liljeholmen som EU-teamet kände till. Vissa boplatser var aktiva en kort period och vissa en längre tid innan avhysning eller flytt skedde. På ett humanitärt plan utgör boplatser en oacceptabel boendemiljö med hygieniska problem, miljöproblem, brandsäkerhetsproblem och hälsoproblem.

Hur bedömer förvaltningen att situationen med tiggeri och olovliga boplatser påverkar tryggheten i stadsdelsområdet?

I Stockholms stads trygghetsmätning 2014 redovisas att 16 % av de svarande i stadsdelsområdet upplever att påträngande tiggeri i stor utsträckning stör ordningen i området där de bor. Högst värden inom stadsdelsområdet finns för boende i Fruängen och Liljeholmen. De upplevda problemen har, precis som för andra stadsdelsområden i staden, ökat från mätningarna 2008 och 2011.

Hur förekomsten av illegala boplatser i bostadsområdena påverkar de boendes upplevelse av trygghet mäts inte i Stockholms stads trygghetsmätning.

Hur bedömer förvaltningen att lägesbilden ser ut angående prostitution, misstänkt människohandel och utnyttjande av fattiga EU-medborgare?

Det förekommer att EU-teamet kommer i kontakt med personer där misstanke finns om att personen blivit utsatt för ett brott som t ex människohandel eller någon form av utnyttjande. Det handlar om ett fåtal fall där EU-teamet har varit involverade och arbetet sker alltid i samverkan med polis, aktuell stadsdel eller socialjour.

Enheterna inom stadsdelsförvaltningens socialtjänst har inte haft kontakt med någon utsatt EU-medborgare under 2016 eller 2017 där man sett eller kunnat misstänka att personen har varit prostituerad, utsatt för människohandel eller på annat sätt utnyttjad.

Vilka åtgärder har förvaltningen fått i uppdrag att utföra under 2017 för att hantera situationen med utsatta EU-medborgare som ägnar sig åt tiggeri samt hanteringen av olovliga sov- och boplatser?

Stadsdelsförvaltningens ansvar vad gäller utsatta EU-medborgare följer av socialtjänstlagen. För målgruppen kan detta röra sig om akuta insatser för vuxna personer i särskilt utsatta situationer och insatser till stöd och skydd för utsatta barn och ungdomar.

I den stadsövergripande rutinen för avhysning av illegala boplatser där det bor fattiga EU-medborgare har stadsdelsförvaltningen i förekommande fall ansvar som markförvaltande nämnd för att polisanmäla och begära handräckning hos Kronofogdemyndigheten. Därutöver har stadsdelsförvaltningen ansvar för städning och sanering samt ansvar för att informera de som berörs av avhysningen om alternativa boendeplatser.

I stadsdelsförvaltningens och lokalpolisområde Skärholmens gemensamma åtgärdsplan för 2017 är åtgärder för att motverka påträngande tiggeri ett prioriterat område. Åtgärderna ligger inom polisens ansvar. I de samverkansmöten som sker i lokala brottsförebyggande rådet får stadsdelsförvaltningen information om ett ökat antal incidenter med olaga intrång, främst i Liljeholmen.

I stadsdelsförvaltningens och lokalpolisområde Skärholmens gemensamma åtgärdsplan för 2017 är åtgärder för att motverka illegala boplatser ett annat prioriterat område som åvilar stadsdelsförvaltningen. De åtgärder som anges följer i stort sätt det ansvar som stadsdelsförvaltningen har i den stadsövergripande rutinen för avhysning av illegala boplatser där det bor fattiga EU-medborgare.

Hur många tips om olovliga sov- och boplatser fick förvaltningen in under 2015 respektive 2016?

Under 2015 inkom 43 underrättelser från allmänheten eller andra om illegala boplatser i stadsdelsområdet. Underrättelserna rörde runt 12 olika boplatser. Under 2016 inkom det 10 underrättelser rörande illegala boplatser i stadsdelsområdet. Dessa 10 skrivelser rörde 7 boplatser.

Hägersten-Liljeholmen stadsdelsförvaltning
Avdelningen för social omsorg

Telefonvägen 30, plan 9
Box 490
129 04 Hägersten
Telefon 0850822310
Växel 08-508 220 00
Fax 08-508 22 099
hagersten-liljeholmen@stockholm.se
stockholm.se

Hur många dagar det tar i genomsnitt från det att förvaltningen fått tips från allmänheten om olovliga sov- och boplatser tills förvaltningen besöker den olovliga sov- och boplatser samt hur lång tid tar det till att de avhyses?

EU-teamet uppger att de besöker en ny boplatz inom en vecka efter det att de fått kännedom om den. Från det att ansvarig markförvaltande nämnd begär handräckning för avhysning hos Kronofogdemyndigheten tar det vanligen cirka en månad innan avhysningen genomförs.

Ärendets beredning

Ärendet är berett inom avdelningen för social omsorg med stöd av avdelningen för samhällsplanering. Uppgifter har även inhämtats från EU-teamet inom Socialförvaltningen.

Ärendet tas upp på samverkansgrupp den 15 augusti 2017, förvaltningsgruppen den 22 augusti 2017 och på funktionshinderrådet den 24 augusti 2017.

Förvaltningens synpunkter och bedömning

Mot bakgrund av redogörelsen ovan bedömer stadsdelsförvaltningen att det finns risk för att upplevelsen av att påträngande tiggeri som stör ordningen kommer att öka i den trygghetsmätning som kommer att göras under 2017.

Hur förekomsten av illegala boplatser i bostadsområdena påverkar de boendes upplevelse av trygghet mäts inte i Stockholms stads trygghetsmätning. Förvaltningen har därför ingen möjlighet att bedöma hur de boende påverkas. Utifrån de underrättelser om illegala boplatser som kommer in från de boende bedömer förvaltningen att förekomsten av illegala boplatser kan innebära problem för tryggheten, sanitära förhållanden och miljön.

Bilagor

Skrivelser från Moderaterna

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp (Huvudansvarig)	2017-08-11
Toni Mellblom (Ansvarig)	2017-08-08